

Työryhmämuistio

metsitystukijärjestelmän jatkon valmistelusta

Sisällysluettelo

1. Tausta.....	1
2. Voimassa oleva metsitystukijärjestelmä.....	2
3. Työryhmän esitys metsitystukilakiin tehtäviksi muutoksiksi	4
3.1. EU:n valtiontuen oikeusperusta.....	4
3.2. Määritelmiin, lausuntoprosessiin ja tuen maksatukseen esitettävät muutokset	4
3.3. Teknisiä muutoksia sekä asetukseen tehtävistä muutoksista	7
3.4. Voimaantulo.....	7

1. Tausta

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 7.2.2023 työryhmän (VN/1228/2023) valmistelemaan metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lainsäädännön uudistamista. Asettamispäätöksen mukaan työryhmän tehtävänä oli selvittää ja arvioida metsitystukijärjestelmän toimivuutta, jatkoa ja mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita. Samoin työryhmän tehtävänä oli yksilöidä metsitystukilakiin (1114/2020) ja tarvittaessa myös sen nojalla annettuihin asetuksiin liittyviä sääntelyn päivitämistarpeita sekä valmistella muutosehdotuksia. Työryhmän tehtävänä oli arvioida myös Suomen metsäkeskuksen toteuttaman kyselyn tuloksia sekä lainsäädännön muutosehdotuksiin liittyviä vaikutuksia. Asettamispäätöksen mukaan työryhmän tuli laatia muistio sääntelyn keskeisistä muutostarpeista. Työryhmän työn tulokset on koottu tähän muistioon. Muistio sisältää katsauksen voimassa olevan tukijärjestelmän sisällöstä ja toteutumisesta vuosina 2021-2023 sekä työryhmän ehdotukset lakiin tehtävistä muutoksista. Asetukseen tehtäviä muutoksia ei tarkastella tässä muistiossa.

Työryhmän toimikausi oli 7.2.2023–31.5.2023. Työryhmän puheenjohtajana toimi neuvotteleva virkamies Kaisa Pirkola maa- ja metsätalousministeriöstä ja sihteerinä erityisasiantuntija Antti Leinonen maa- ja metsätalousministeriöstä. Työryhmän jäseninä toimivat lainsäädäntöneuvos Outi Kumpuvaara maa- ja metsätalousministeriöstä, maatalousneuvos Arja Kirvesniemi maa- ja metsätalous-

ministeriöstä, ympäristöneuvos Maarit Loiskekoski ympäristöministeriöstä, metsitystukikoordinaattori Miina Jahkonen Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta, yksikön päällikkö Eero Melantie Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, erityisasiantuntija Frans Haapaniemi Ruokavirastosta, rahoituksen ja tarkastuksen asiantuntija Heikki Kraft Suomen metsäkeskuksesta ja rahoitus- ja tarkastuspäällikkö Jussi Pirkonen Suomen metsäkeskuksesta. Työryhmän työskentelyyn osallistui lisäksi asiantuntijoita Metsäkeskuksesta, ELY-keskuksesta ja Ruokavirastosta. Työryhmä kokoontui neljä kertaa.

Työryhmän hyödynsi työskentelyssä tausta-aineistoina Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen katsauksia voimassa olevan tukijärjestelmän toteutumisesta, tukea hakeneille maanomistajille toteutetun kyselyn tuloksia sekä 5.5.2023 sidosryhmille järjestetyssä kuulemistilaisuudessa kuultuja näkemyksiä.

2. Voimassa oleva metsitystukijärjestelmä

Nykyinen lainsäädäntö joutoalueiden metsittämisen määräaikaiseksi tukemiseksi tuli voimaan vuoden 2021 alussa. Tukijärjestelmän tavoitteena on Suomen metsäpinta-alan lisääminen ja siten hiilinielujen vahvistaminen luonnon monimuotoisuutta heikentämättä. Tavoitteen toteuttamiseksi tehtävien toimenpiteiden arvioitiin vuositasolla kohdistuvan alussa noin 2000 ja myöhemmin 3000 hehtaarille vuosittain.

Ennen vuotta 2021 Suomessa ei ollut voimassa olevaa lainsäädäntöä joutoalueiden tai entisten peltöjen metsittämiseksi. EU:n pellonmetsitysohjelmaa toteutettiin Suomen liittyttyä EU:n jäseneksi jäsenyyden ensimmäisinä vuosina 1995–1999. Kestävän metsätalouden rahoituksesta annettuun lakiin (1094/1996) 6 §:ään sisältyi tuettavana työajoina metsänuudistaminen vuosina 1996–2015. Metsänuudistamisen yhtenä toimenpiteenä oli metsätalouden käyttöön otettavan, metsänkasvatukseen soveltuvan alueen metsittäminen. Tällä tarkoitettiin lähinnä maatalousmaan metsittämistä tai muun sellaisen avoimen alueen metsittämistä, joka soveltui metsän kasvatukseen. Edellä kuvattu kestävän metsätalouden rahoituksesta annettu laki kumottiin 1.2.2015. Lakiin liittyneet maksatukset päättyivät vuoden 2019 lopussa.

Tuen saannin ehdot voimassa olevassa tukijärjestelmässä

Vuoden 2021 alussa voimaan tulleen joutoalueiden metsittämistä koskevan lain nojalla tukea voidaan myöntää joutoalueiden, kuten maatalouskäytön ulkopuolelle jääneiden peltolohkojen ja turvetuotannosta poistuneiden alueiden metsittämiseen. Tuen ehtona on, että alue on metsänkasvatukseen sopiva, se on yksityisessä omistuksessa eikä metsityksen toimenpiteitä ole aloitettu ennen hyväksyttyä päätöstä. Alueen tulee olla yhtenäinen ja vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen sekä keskimäärin vähintään 20 metriä leveä.

Metsitystukilain tavoitteena ei ole ollut aktiivisessa viljelykäytössä olevien peltöjen metsittäminen, joten voimassa olevassa laissa tuen ehtona on, että peltoalalle ei ole haettu maatalouden tukia vuoden 2019 jälkeen. Tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa huomioidaan metsityksen vaikutus maisema-alueisiin sekä ympäristö- ja luontoarvoiltaan merkittäviin alueisiin. Tällaisia alueita ovat mm. avoimuudesta riippuvaisten uhanalaisten lajien elinympäristöt tai arvokkaat maisema-alueet. Tukea myönnettäessä otetaan huomioon luonnon monimuotoisuuden ja maiseman lisäksi mm.

alueen sopivuus metsänkasvatukseen, keskeiset avoimet kylämaisemakokonaisuudet, kaavarajoitteet ja vesitalous.

Voimassa olevassa laissa tuen ehtona on myös, että saman alueen metsittämisestä ei ole myönnetty aiemmin rahoitusta, eikä alueen metsittämiseen haeta samanaikaisesti muuta julkista tai yksityistä rahoitusta. Tuen tavoitteena on pysyvän metsäalan aikaansaaminen, joten metsitystukea ei myönnetä esimerkiksi joulukuusiviljelmille tai lyhytkiertopuulajien, kuten pajun kasvattamiseen. Metsityksen alueen hoitovelvoite ja metsämaana säilyttämisvelvoite kestävät kymmenen vuotta.

Voimassa oleva tuki on myönnetty vähämerkityksisenä tukena eli niin sanottuna *de minimis* -tukena. Tuki muodostuu kiinteästä kustannuskorvauksesta ja hoitopalkkiosta. Hoitopalkkio maksetaan toisena ja kahdeksantena vuotena metsittämisen jälkeen.

Metsittämisen perustamistoimenpiteiden kustannukset ja työmäärä vaihtelevat erilaisilla kasvupaikoilla, joten vastaavasti metsityskorvauksen taso riippuu aiemmasta maankäyttömuodosta ja maalajista. Turvepohjaisten alueiden metsittäminen vaatii enemmän perustamistoimenpiteitä kuin kivennäismaiden ja turvetuotannosta poistuneiden alueiden metsittäminen. Laissa ei ole säädetty yksilöityjä tukimääriä metsitettävälle alueelle, vaan valtioneuvosto on valtuutettu antamaan tarkemmat säännökset asiasta. Esimerkiksi kustannuskehitys voi muuttua tukijärjestelmän aikana, jolloin tukimäärien päivittäminen on tällöin joustavampaa. Sekä metsityksen perustamistoimiin liittyvä kustannuskorvaus, että perustamistöiden suorittamisen jälkeen seuraaviin hoitotöihin sidottu hoitopalkkio ovat kiinteitä eli tuen määrää ei ole sidottu kohdekohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin. Kustannuskorvaus perustuu taimikon perustamistöiden keskimääräisiin hehtaarikohtaisiin kustannuksiin ja hoitopalkkio taimikkovaiheen hoidon laskennallisiin keskimääräisiin hehtaarikohtaisiin kustannuksiin.

Metsitystukijärjestelmän toteutuminen vuosina 2021 -2023

Voimassa olevan tukijärjestelmän aikana, maaliskuun 2023 loppuun ulottuvalla ajanjaksolla, on hyväksyttyjä tukipäätöksiä tehty yhteensä 4806 hehtaarin pinta-alalle. Hyväksytyistä hakemuksista kivennäismaalle on kohdistunut 1471 hehtaaria ja turvemaille yhteensä 3336 hehtaaria. Suurin osuus turvemaapohjaisista metsitetyistä alueista, yhteensä 2762 hehtaaria, on turvetuotannosta poistuneita alueita. Hyväksytyyn päätöksen jälkeen metsityksen perustamistoimenpiteisiin annetaan toteuttamisaikaa tuen myöntämistä seuraavan toisen kalenterivuoden loppuun asti. Hyväksytyjen päätösten perusteella metsityspinta-alat ovat merkittävimmät Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa. Vähäisintä metsitystuen hakeminen on ollut Uudenmaan ja Kymenlaakson maakunnissa. Haetun keskimääräisen metsitettävän alueen pinta-ala on ollut 2,1 hehtaaria ja yksittäisen hakemukseen sisältyneen kuvion pinta-ala 1,4 hehtaaria.

Jos tarkastellaan maaliskuuhun 2023 mennessä saapuneita tukihakemuksia, on niiden hylkäysprosentti ollut varsin korkea. Hakemuksista on hylätty noin 40 %, ja noin 60 % hakemuksista oli hyväksytty kokonaan tai osittain. Osittain hyväksyminen voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että tukihakemuksen pinta-alasta on hyväksytty osa, mutta jokin osa on rajattu ulos tuen piiristä. Hakemusten hylkäämiseen on ollut useita syitä, joista merkittävimmät liittyvät siihen, että alue on ollut jo luontaisesti metsittyä sekä ELY-keskuksen kielteiseen lausuntoon. ELY-keskusten antamien kielteisten lausuntojen yleisimmät syyt ovat olleet alueelle haetut maataloustuet tai kaava- ja maisemarajoit-

teet. Alueen luontaiseen metsittymiseen liittyvä hylkääminen on liittynyt tilanteisiin, jossa metsitettävä alue on vesakoitunut osittain siten, että se on täyttänyt nykyisen lain metsämaan määritelmän, vaikka se ei muodostakaan puulajeiltaan tai tiheydeltään tyydyttävää taimikkoa. Työryhmä esittääkin tästä syystä täsmennyksiä tukikelpoisen alueen määrittelyyn. Lisäksi jatkossa keskeisenä tavoitteena on tukihakemusten laadun parantaminen, jotta hylättyjä hakemuksia tulisi suhteellisesti vähemmän. Hakemusvaiheessa hakijoille ja toimijoille jaettava tieto tuen myöntämisperusteista on tässä keskeisessä roolissa.

Työryhmän työskentelyn yhteydessä havaitut keskeisimmät muutostarpeet on kuvattu tarkemmin luvussa 3.

3. Työryhmän esitys metsitystukilakiin tehtäviksi muutoksiksi

3.1. EU:n valtiontuen oikeusperusta

Voimassa olevan metsitystukilain mukainen tuki on EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta myönnetty vähämerkityksisenä tukena eli niin sanottuna *de minimis* –tukena, mistä säädetään lain 2 §:n 2 momentissa. Vähämerkityksisen tuen myöntäminen perustuu komission joulukuussa 2013 antamaan asetukseen (EU) N:o 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. Tämän yleisen *de minimis* –asetuksen alkupe- räinen soveltamisaika päättyi vuoden 2020 lopussa. Komissio jatkoi heinäkuussa 2020 tekemällään päätöksellä asetuksen soveltamisaikaa vuoden 2023 loppuun saakka. Asetuksen soveltamisajan päättymisestä johtuen myös kansallisen metsitystukilain voimassaolo säädettiin päättymään vuoden 2023 lopussa. Vähämerkityksisen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yhdelle yritykselle myönnetyn vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä ei saa olla yli 200 000 euroa minkään kolmen verovuoden jakson aikana.

Työryhmä esittää lain 2 §:n (*Metsitystuen myöntäminen*) 2 momenttia muutettavaksi siten, että siihen tehtäisiin EU:n valtiontuen oikeusperustan vaihtumisesta johtuvat muutokset. Työryhmän esityksenä on, että metsitystukea ei enää jatkossa myönnettäisi *de minimis* –asetuksen mukaisena vähämerkityksisenä tukena, vaan metsitystuki katsottaisiin jatkossa EU:n maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettäväksi tueksi. Ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävän tuen etuna on, ettei sen myöntämistä rajoitaisi vähämerkityksiselle tuelle asetettu enimmäismäärä eikä *de minimis* –kiintiön täyttymistä tarvitse näin ollen seurata. Tällä olisi myönteinen vaikutus tuen hakemiseen ja myöntämiseen liittyvien menettelyjen sujuvoittamiseen sekä hallinnollisten kustannusten hillintään. Valtiontuen oikeusperustan muuttumisesta tulisi muutoksia myös lain 7, 11, 14, 20 ja 21 §:iin.

3.2. Määritelmiin, lausuntoprosessiin ja tuen maksatukseen esitettävät muutokset

5 §. Metsitystukeen hyväksyttävä alue

Metsitystuen tarkoituksena on metsittää joutoalueita eli sellaisia alueita, jotka eivät ole aktiivisessa maatalouskäytössä olevaa maatalousmaata tai jotka eivät ole metsämaata. Työryhmä tarkasteli lain

5 §:ää ja esittää pykälää täsmennettäväksi sekä maatalousmaan että metsämaan määritelmien osalta siten, että ne jättäisivät nykyistä vähemmän mahdollisuuksia tulkintaepäselvyyksille. Maatalousmaan määritelmää käytetään rajaamaan tuen ulkopuolelle ne alueet, jotka ovat olleet maataloustukien piirissä eli aktiivisessa maatalouskäytössä. Maatalousmaalla ei tarkoitettaisi maatalouskäytöstä poistettua aluetta, joka ei ole ollut metsitystuen hakemista edeltävänä vuonna eikä sen jälkeen Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamien tukijärjestelmien tai kansallisten tukien hakemuksen kohteena. Työryhmä esittää 5 §:ään lisättäväksi uuden momentin, jossa täsmennettäisiin alueen maatalouskäytöstä poistamisen menettelyä. Mikäli maatalouskäytössä ollut alue haluttaisiin metsittää, tulisi maatalouskäytöstä poistaminen rekisteröidä Ruokaviraston ylläpitämään peltolohkokisteriin. Viljelykunnoltaan heikkojen alueiden osalta tuensaannin ehdot säilyvät ennallaan.

Metsämaan määritelmä perustuu voimassa olevassa lain 5 §:ssä Tilastokeskuksen käyttämän kansallisen maankäyttöluokituksen määritelmän mukaiseen metsämaan (F11) määritelmään. Lisäksi metsämaaksi luetaan alue, jonka osalta ei metsälain (1093/1996) 5 a §:n 2 momentin nojalla tarvitse täyttää uudistamisvelvoitetta alueen puuntuotannollisen vähätuottoisuuden vuoksi. Työryhmä katsoo, että metsämaan määritelmää on tarkoituksenmukaista täsmentää siten, että tukea olisi mahdollista saada sellaisen entisen viljelymaan metsittämiseen, joka on vesoittunut, mutta johon ei ole syntynyt sellaisia taimia, jotka voisivat muodostaa metsälain 8 §:ssä tarkoitetun uudistamisvelvollisuuden täyttävän taimikon. Entiset maatalousmaat vesoittuvat usein pajukasvien sekä harmaalepän nopeakasvuisilla taimilla, jotka samalla haittaavat tai estävät kokonaan alueen taimettumisen muiden puulajien taimilla. Tästä seuraa, että alue ei pääse kehittymään täystiheäksi, pitkäikäisistä puulajeista muodostuvaksi metsäksi. Tämän vuoksi työryhmä esittää, että metsämaan määritelmään lisätään täsmennys, ettei metsämaata ole sellainen vesoittunut maatalouskäytöstä poistettu alue, joka ei ole metsittynyt luontaisesti¹ tai jota ei ole metsitetty.

9 § Metsityksen toteuttaminen

Voimassa olevassa laissa todetaan, että metsitys on toteutettava kylvämällä tai istuttamalla. Metsitys voidaan kuitenkin toteuttaa vain istuttamalla turvepohjaisilla alueilla, lukuun ottamatta entisiä turvetuotantoalueita, ja kivennäismailla, silloin kun viimeksi mainitut ovat entistä maatalousmaata. Puulajin on oltava kasvupaikalle soveltuva. Metsityksessä käytettävän metsänviljelyaineiston on oltava alkuperältään kasvupaikalle soveltuva. Kasvatustiheyden on oltava puulajista riippuen 1 300–2 500 tainta hehtaarille. Kuitenkin istutustiheyden on aina oltava vähintään 1 000 tainta hehtaarille.

Joutoalueiden metsittämiseen myönnettävän tuen tavoitteena on lisätä metsäpinta-alaa ja hiilinieluja sekä vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä metsitettävillä kohteilla luonnon monimuotoisuutta heikentämättä. Tavoitteen toteutumisen kannalta on olennaista, että tuella perustettava taimikko on kasvupaikka ja kasvatettavat puulajit huomioiden perustettu siten, että alueella on riittävä määrä kasvatuskelpoisia taimia tasaisesti jakaantuneena. Tästä syystä on edelleen tarkoituksenmukaista säätää kasvatettavien taimien määrästä. Kasvatuskelpoisten taimien määrään luetaan istutettavien taimien lisäksi myös luontaisesti syntyneet kasvatuskelpoiset taimet. Istutettavien taimien vähimmäisistutusmäärästä säädetään, koska tuen piiriin ei ole tarkoituksenmukaista ottaa sellaisia alueita, joissa luontaisesti syntyneitä kasvatuskelpoisia taimia on valmiiksi riittävä määrä täystiheän

---

¹ Luontaisesti metsittyneellä tarkoitetaan, että taimikko on syntynyt alalle jätettyjen siemenpuiden tai ympäröivän puuston siemenistä, eli joutoalueen ollessa kyseessä ympäröivän puuston siemenistä.

taimikon aikaansaamiseksi. Jotta tuenhakijoita ohjattaisiin nykyistä selkeämmin perustamaan taimikko siten, että se saavuttaisi ja säilyttäisi, taimien luontainen kuoleminen huomioiden tavoiteltavan kasvatustiheyden koko metsitysvelvoitteen ajan, työryhmä ehdottaa vähimmäisistustiheyttä koskevaa vaatimusta täydennettävän siten, että siinä olisi lisäksi otettava huomioon kunkin puulajin kasvatustiheys. Hakijan tulisi siis istuttaa taimia luontaisesti syntyneet kasvatuskelpoiset taimet mukaan lukien riittävä määrä vaatimukseksi asetetun kasvatustiheyden saavuttamiseksi, mutta samanaikaisesti huomioiden, että mikäli luontaisesti syntyneitä kasvatuskelpoisia taimia on jo valmiiksi riittävä määrä, ei tuen myöntäminen metsittämiseen ole julkisten varojen käytön kannalta tarkoituksenmukaista.

13 § Ennen tukipäätöstä hankittava lausunto

Ympäristö- ja luontoarvoiltaan merkittäviä alueita eli mm. luonnon monimuotoisuuden tai maiseman kannalta arvokkaita alueita ei tule metsittää. Esimerkkejä monimuotoisuuden kannalta arvokkaista alueista, joita ei tule metsittää ovat mm. perinteisen karjatalouden harjoittamisen kautta syntyneet niityt, ahot, kedot ja hakamaat. Tukea myönnettäessä otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus, maisema- ja kaavarajoitteet sekä vesitalous. Metsäkeskuksen on pyydettävä ennen 14 §:ssä tarkoitettua tukipäätöksen tekemistä toimivaltaiselta ELY-keskukselta lausunto hakemuksesta. Lausunto on sitova. Nykyisen lain toimeenpanon yhteydessä on havaittu, että osa lausuttavista seikoista on osoittautunut tuen myöntämisen edellytysten toteamisen näkökulmasta epätarkoituksenmukaiseksi. Työryhmä esittääkin, että 6 §:n 1 momentin kohdat 5 ja 6 poistetaan niistä asioista, joihin ELY-keskuksen pitää ottaa kantaa hakemuksesta antamassaan lausunnossa. Toisaalta työryhmä pitää tarpeellisena, että ELY-keskus ottaa aina lausunnossaan kantaa siihen, heikentääkö metsitys luonnon monimuotoisuutta. Edellä mainitun toteutuminen edellyttää entisiä turvetuotantoalueita koskevan poikkeuksen poistamista 13 §:stä.

Lain 6 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetään tuen myöntämisen edellytyksenä, ettei alue ole aiemmin ollut metsitettyä valtion rahoituksella maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/1994) 15 §:n 2 momentin nojalla pellon metsittämisestä annettujen säännösten tai kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) nojalla ja uudelleen rai-vattu maatalousmaaksi taikka muutoin ollut metsitykseen liittyen julkisen tai yksityisen rahoituksen kohteena taikka ei ole samanaikaisesti vireillä olevan muun julkiselle tai yksityiselle toimijalle toimitetun hakemuksen kohteena metsittämistä varten lukuun ottamatta tämän voimassa olevan lain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua toimintatapaa. Voimassa olevan tukijärjestelmän toteutuksessa on osoittautunut, että ELY-keskuksella ei ole käytännössä tietoa edellä luetelluista tuista. Työryhmä katsoo, että ELY-keskuksen kannan ilmoittaminen lausunnossa edellä mainittujen tuen ehtojen täyttämisen toteamiseksi ei ole tarpeellista, joten viittaus kyseiseen kohtaan voidaan poistaa 13 §:stä.

Lain 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan ELY-keskuksen tulee ottaa lausunnossaan kantaa siihen, onko alueella tehty mitään metsittämisen perustamistoimenpiteitä. Työryhmä katsoo, ettei ELY-keskuksella ole erityistä tai tarkempaa tietoa metsittämisen perustamistoimenpiteiden toteuttamisesta metsäkeskukseen verrattuna, joten työryhmä esittää kyseistä kohtaa koskevan viittauksen poistamista 13 §:stä.

16 § Toteutusilmoitus ja metsitystuen maksaminen

Metsitystuki sisältää kiinteän kustannuskorvauksen eli metsityskorvauksen ja hoitopalkkion. Kiinteä kustannuskorvaus liittyy ennen metsityksen toteuttamista tarvittaessa tehtävään maanpinnan käsittelyyn, metsityslannoitukseen ja pintakasvillisuuden torjuntaan sekä lievästi vesoittuneilla aluilla vesojen raivaamisesta aiheutuviin kustannuksiin sekä itse taimien tai siementen hankkimisesta ja kylvämisestä tai istuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin (9 §). Hoitopalkkio liittyy taimikon perustamisen jälkeen taimikon kasvun varmistamiseksi tehtäviin tarvittaviin toimiin, joita ovat heinäntorjunta, mahdollinen taimikon täydennysistutus tai -kylvö ja muut taimikon jälkihoitotyöt. Perustamistyöt tulee suorittaa viimeistään tuen myöntämistä koskevan päätöksen antamista seuraavan toisen kalenterivuoden loppuun mennessä.

Nykyisen lain mukaan hoitopalkkiosta puolet maksetaan toisena ja puolet kahdeksantena vuotena siitä, kun metsäkeskus on vastaanottamansa toteutusilmoituksen perusteella maksanut kustannuskorvauksen (16 §). Koska hoitotyöt ja niiden suorittamisesta syntyvät kustannukset painottuvat yleensä taimikon kehityksen ensimmäisiin vuosiin perustamisen jälkeen, työryhmä esittää, että hoitopalkkion maksamista muutettaisiin siten, että puolet hoitopalkkiosta maksettaisiin nykyisen mukaisesti toisena vuonna ja puolet nykyisestä poiketen viidentenä vuotena siitä, kun metsäkeskus on maksanut vastaanottamansa toteutusilmoituksen perusteella kustannuskorvauksen. Muutoksen jälkeen hoitopalkkio kohdistuisi ajallisesti nykyistä paremmin hoitotöistä syntyvien kustannusten ajankohtaan.

Työryhmä ei esitä muutosta kustannuskorvauksen porrastamiseen. Nykyisellään kustannuskorvaus on porrastettu sen perusteella, onko kysymyksessä turvemaa vai kivennäismaa tai turvetuotannosta poistunut alue. Lisäksi kustannuskorvaus maksetaan korotettuna kivennäismaiden metsityskohteille, jos taimikon perustamisessa käytetään jalojen lehtipuiden taimia. Työryhmä kiinnittää huomioita siihen, että ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja monimuotoisuuden edistämisen näkökulmasta myös joutoalueiden metsityksessä on tarpeellista edelleen suosia sekametsien syntymistä. Tuen on tarkoitus kattaa osa perustamisesta ja hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista. Osana tukijärjestelmän uudistamista arvioidaan myös tukitasoja tiedossa olevaan kustannustasoon verrattuna ja tuen määristä säädetään valtioneuvoston asetuksessa.

3.3. Teknisiä muutoksia sekä asetukseen tehtävistä muutoksista

Työryhmä esittää, että tuensaajan määritelmään tehtäisiin uudesta metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetusta laista (71/2023) johtuvat muutokset. Lain 4 §:ään (*Tuensaaja*) tehtäisiin muutoksia, jotka johtuvat metsätalouden tukijärjestelmää koskevista lainsäädäntömuutoksista. Lisäksi työryhmä esittää, että 12 § ja 22 §:iin tehdään vastaavat tekniset tarkistukset.

Työryhmä nostaa esiin myös, että valtioneuvoston asetus metsityksen määräaikaisesta tukemisesta (103/2021) edellyttää päivittämistä ja tarkistamista. Esimerkiksi asetuksen 3 §:ssä on viittauksia luonnonsuojelulakiin (1096/1996), joka on korvattu 1.6.2023 voimaan tulevalla uudella luonnonsuojelulailla (9/2023). Asetukseen tarvittavat muutokset käydään kokonaisuudessaan läpi.

3.4. Voimaantulo

Työryhmä esittää, että lain voimaantulon ajankohdaksi säädettäisiin 1.1.2024 ja että tukijärjestelmä olisi voimassa kuusi vuotta 31.12.2029 asti. Lain uusi voimassaolon päättymispäivä perustuisi maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamiseen, joka päättyy 31.12.2029.